

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W

VOOR de commissie SBBV

CC gemeenteraad

DATUM 2 juni 2017

ONDERWERP Onderzoek Inkomenseffecten minimabeleid en armoede-index Krimpenerwaard

Beste heer, mevrouw,

Bij de behandeling van de begroting in de raadsvergadering van 8 november 2016 heeft uw raad ons de opdracht gegeven om onderzoek te (laten) doen naar de effecten van het minimabeleid en de (financiële) gevolgen van de verruiming van de inkomensgrenzen naar 120% of 130% van het sociaal minimum.

In het eerste kwartaal van 2017 heeft onderzoeksbureau KWIZ B.V. het onderzoek conform de opdracht uitgevoerd en een tweetal rapporten opgeleverd. Graag bieden wij u deze rapporten ter bespreking aan tijdens de commissievergadering van 27 juni as..

Armoede-index gemeente Krimpenerwaard 2017

Dit is een onderzoek naar de omvang en samenstelling van de doelgroep voor het armoedebelief en het gebruik van minimaregelingen in de gemeente.

Conclusies:

- De regelingen zijn bekend bij de doelgroep en er wordt gebruik van gemaakt.
- De gemeente Krimpenerwaard kent een breed aanbod van regelingen: voor diverse doelgroepen bestaan specifieke regelingen. Het bereik van de meeste regelingen is gemiddeld te noemen.
- Verruiming van de inkomensgrenzen van 110 procent naar 130 procent betekent een stijging van de kosten met € 291.000.
- Verruiming van de inkomensgrenzen van 110 procent naar 120 procent leidt niet tot kostenstijging, omdat dit binnen de huidige raming kan worden opgevangen. De nieuwe Verordening Maatschappelijke Participatie, die per 1 januari 2017 in werking is getreden, is een versobering van de minimaregelingen ten opzichte van de voorgaande jaren. Dit is over het eerste kwartaal terug te zien in de uitgaven, waarbij nog wel rekening moet worden gehouden met de relatieve onbekendheid van de nieuwe regelingen bij inwoners. Medio dit jaar kan een beter beeld worden gegeven van de uitgaven.
- De gemeentelijke regelingen hebben voor alle minimahuishoudens een positief effect op de financiële positie. Het gemeentelijk beleid is voornamelijk gericht op maatschappelijke participatie van huishoudens met kinderen. Daarna wordt de grootste bijdrage geleverd door kwijtscheldingen van belastingen en de individuele inkomenstoeslag (voorheen langdurigheidstoeslag).

Aanbevelingen KWIZ:

- Op het gebied van zorg kan overwogen worden om de collectieve zorgverzekering uit te breiden en open te stellen voor huishoudens met inkomens tot 130 procent van het sociaal minimum. Daarnaast is het mogelijk om de keuzemogelijkheid tussen deelname aan de zorgverzekering of gedeeltelijke vergoeding van het volledig opgebruikte eigen risico in te voeren.
- Overwogen kan worden om de Regeling Maatschappelijke Participatie (voor ouderen) open te stellen voor

alle huishoudens. Op deze wijze wordt een armoedeval voorkomen als (alleenstaande) ouders vanuit een uitkeringssituatie geheel of gedeeltelijk werk aanvaarden.

- Met de invoering van de Participatiewet zijn ook de mogelijkheden om premiebeleid te voeren sterk vergroot. Vooral voor meerpersoonshuishoudens is het invoeren van een dergelijke uitstroompremie naar werk een extra prikkel om uit de uitkering te gaan.
- Verhoging van de inkomensgrenzen in de bijzondere bijstand voor specifieke kostensoorten tot 130 procent van het sociaal minimum waarover geen draagkracht wordt berekend is een instrument om werken lonend te maken.
- Enquête onder de doelgroep of onder alle inwoners naar de effecten en het gebruik van de regelingen.
- Bestrijding kinderarmoede door een armoederegisseur.

Inkomens Effect Rapportage gemeente Krimpenerwaard 2017

Dit betreft het onderzoek naar de effecten van het armoedebelief op de inkomenspositie van minimahuishoudens in de gemeente.

Conclusies:

- In het algemeen geldt dat het effect van het minimabeleid op de financiële positie van de huishoudens af neemt naar mate het inkomen toeneemt omdat er sprake is van een verruiming van het maandelijks budget. De armoedeval treedt niet of nauwelijks op.
- Ondanks het minimabeleid houden meerpersoonshuishoudens met kinderen niets over na de vrije bestedingen. Zij komen per maand een flink bedrag te kort. De meerpersoonshuishoudens zonder kinderen en alleenstaanden jonger dan 65 jaar komen per maand een klein bedrag te kort.
- Verhoging van het inkomen bij de meerpersoonshuishoudens met kinderen leidt niet tot verruiming van het maandelijks budget. Hier is sprake van armoedeval. Deze gezinnen verdienen dus extra aandacht om te voorkomen dat zij in de schulden komen.
- De gemeente Krimpenerwaard heeft hierin al een aantal passende beleidskeuzes gemaakt, bijvoorbeeld door het aanbieden van een uitgebreide collectieve aanvullende zorgverzekering en de tegemoetkoming schoolkosten, de tegemoetkoming voor een computer en de tegemoetkoming sport.

Aanbevelingen KWIZ

- Meerpersoonshuishoudens met kinderen verdienen extra aandacht om te voorkomen dat zij in de schulden terechtkomen. Overwogen zou kunnen worden om de inkomensgrens voor deze groep uit te breiden naar 120% of 130%.
- Alleenstaande en meerpersoonshuishoudens zonder kinderen hebben ook te maken met een tekort na de vrije bestedingen. Voor deze doelgroepen zou de regeling arbeidsparticipatie verruimd kunnen worden naar de inkomensgrens van 120% of 130%. Een andere mogelijkheid zou zijn om de regeling maatschappelijke participatie (voor ouderen) uit te breiden naar alle volwassenen en de inkomensgrenzen te verruimen naar 120% en 130%.
- Meer publiciteit geven aan ondersteunende regelingen, inclusief de mogelijkheden van de individuele bijzondere bijstand.

Doel van de bespreking

Tijdens de commissievergadering van 27 juni as. zal de heer B. van Putten, directeur van onderzoeksbureau KWIZ B.V. een toelichting geven op de onderzoeksmethode en de uitkomsten van het onderzoek. U krijgt de gelegenheid vragen te stellen.

In het derde kwartaal van dit jaar ontvangt u een kaderstellende notitie minimabeleid met een aantal keuzerichtingen voor wat betreft de (financiële) effecten van verruiming inkomensgrenzen en de (financiële)

effecten van verruiming van de huidige regelingen en de onderscheiden doelgroepen daarbinnen.

Cliëntenraad en Adviesraad Sociaal Domein

De beide rapporten hebben wij eveneens toegezonden aan de Clientenraad en de Adviesraad Sociaal Domein. Wij hebben hen uitgenodigd om een reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen van de rapporten. Deze reacties zullen wij meenemen in de voornoemde kaderstellende notitie.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

Bijlagen

1. Armoede Index Krimpenerwaard 2017
2. Inkomenseffectrapportage gemeente Krimpenerwaard 2017